

2011

Projectplan

Maatschappelijk Bewust(e) Boeren

Projectplan

Maatschappelijk Bewust(e) Boeren

Samenwerkingsproject van AOC Friesland, AOC Terra en CAH Dronten

Februari, 2011

AOC Friesland
AOC Terra
CAH Dronten

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Aanleiding en motivatie	5
2. Doelstelling	5
3. Doelgroep	5
4. Afbakening en randvoorwaarden	5
5. Beoogde resultaten	6
5.1 Eindproduct	6
5.1.1 Eisen eindproduct	6
5.2 Deelproducten	7
5.3 Beoordeling	7
6. Beschrijving activiteiten	8
6.2 De tweedaagse	8
6.2.1 Dag 1:	8
6.2.2 Dag 2	9
6.3 De verwerkingsfase	9
6.4 Afsluitende dag: Maatschappelijk Bewust(e) Boeren	9
7. Activiteitenplan en organisatie	10
7.1 Projectorganisatie	10
8. Begroting en liquiditeitsplan	12

Inleiding

We leven in een wereld die constant aan het veranderen is. Als je de melkveehouderijsector vergelijkt met 20 jaar terug is daar ook heel wat veranderd. Enorme schaalvergroting is opgetreden, grote melkveebedrijven zijn nog groter geworden, kleine bedrijven moesten soms noodgedwongen stoppen omdat ze de concurrentie niet de baas konden.

Melkveehouders kregen steeds meer te maken met regelgeving, het milieu nam bijvoorbeeld een steeds belangrijkere positie in. Maar ook op het gebied van dierenwelzijn en medicijngebruik worden steeds meer eisen gesteld. Daarnaast is de consument kritischer en mondiger geworden en is er meer aandacht voor volksgezondheid. Onder andere door een betere welvaart hebben burgers de mogelijkheid om bijvoorbeeld te kiezen tussen biologische melk of melk van een gangbaar melkveebedrijf. Ook trekken burgers eerder hun mond open als ze ergens een mening over hebben. Dit zijn allemaal zaken waar je als melkveehouder mee te maken krijgt en die soms niet altijd even leuk lijken. Om je hoofd boven water te kunnen houden als (toekomstige) melkveehouder is het wel belangrijk om te weten wat er in de sector speelt en waar deze zaken op gebaseerd zijn. Als je hiervan op de hoogte bent kun je hier vervolgens op inspelen en je eigen voordeel er mee doen. Tijdens dit project zullen studenten breder leren kijken naar verschillende partners in de keten en maatschappelijke discussies die momenteel spelen. Doormiddel van dit project willen we een houdingsverandering bij de studenten bewerkstelligen, namelijk van 'ik en zij' naar 'ik en wij'.

1. Aanleiding en motivatie

De aanleiding voor het project Maatschappelijk Bewust(e) Boeren is dat docenten ervaren dat de studenten zich niet bewust zijn van hun positie in het maatschappelijk krachtenveld en hun rol daarin. Melkveehouders krijgen steeds meer te maken met belangen van hun ketenpartners. De melkfabriek stelt steeds hogere eisen aan de kwaliteit van de melk die geleverd wordt. De consument wordt steeds kritischer bijvoorbeeld als het gaat om dierenwelzijn, het gebruik van antibiotica/ bestrijdingsmiddelen of op het gebied van duurzaamheid. Ook vanuit de overheid worden steeds meer eisen gesteld. Daarnaast heeft een melkveehouder te maken met andere gebruikers van het landelijk gebied. (bijv. recreanten, burgers, natuur en landschap). Voor een (toekomstige) ondernemer is het van belang om deze verschillende eisen en denkwijzen van de ketenpartners te kennen zodat hier op ingespeeld kan worden. Dit om voldoende draagvlak te creëren om zijn bedrijf succesvol voort te kunnen zetten.

2. Doelstelling

1. De doelstelling van het project is om een houdingsverandering teweeg te brengen bij de studenten. De houdingsverandering waar het hier om gaat is dat studenten niet meer denken in het kader van 'ik en zij' maar juist gaan denken in 'ik en wij'. Wat we hiermee bedoelen is dat studenten niet alleen met een vinger naar andere ketenpartners wijzen en hun eisen en denkwijze als negatief ervaren, maar dat ze juist gaan kijken waar voor hen mogelijkheden liggen om op deze eisen in te spelen zodat ze daar zelf weer voordeel uit kunnen halen.
2. Draaiboek opleveren over hoe je het project Maatschappelijk Bewust(e) Boeren opzet en uitvoert. Dit draaiboek is bedoeld voor docenten van agrarische onderwijsinstellingen.

3. Doelgroep

De doelgroep bestaat uit:

- MBO studenten veehouderij
- HBO studenten agrarisch ondernemerschap
- De ketenpartners:
 - o zuivelindustrie
 - o slachterij
 - o detailhandel
 - o primair bedrijfsleven
 - o consumenten etc.

4. Afbakening en randvoorwaarden

Om het beoogde doel te bereiken gaan de studenten aan de slag gaan met:

1. Het in kaart brengen van de gehele keten
2. Verkenning van de maatschappelijke discussie.
2. Kennismaking met MVO in de keten.
3. Bewustwording van de invloed van de maatschappelijke discussie op de keten.

4. Beeldvorming van de eigen rol in dit speelveld.
5. Een dag voor breed publiek over maatschappelijk bewust(e) boeren

5. Beoogde resultaten

5.1 Eindproduct

Het project Maatschappelijk Bewust(e) Boeren moet leiden tot het volgende eindproduct:

- Een verslag waarin alle vooraf vastgestelde eisen aan bod komen.
- Een eindpresentatie (studenten zijn vrij om dit zelf in te vullen)
 - o Bijv. filmpje
 - o PowerPoint presentatie
 - o Stand presentatie met foto's/plattegrond etc.

5.1.1 Eisen eindproduct

In het verslag moeten de volgende punten aan bod komen:

1. Hoe ziet de keten eruit?
2. Wat is de rol van de melkveehouder in de keten?
3. Wat voor maatschappelijke discussies spelen er momenteel in de keten?
4. De studenten kiezen een discussiepunt die hen aanspreekt uit en werken deze vervolgens verder uit:

In welke maatschappelijke discussie zien jullie kansen? Hoe gaan jullie dit aanpakken en wat betekent dat voor de rest van de keten?

Welke vraag stel jij jezelf als ondernemer over jou plaats in de keten en wat betekent jouw vraag voor de rest van de keten?

De studenten kunnen zelf een richting kiezen.

Voorbeelden van richtingen:

- Volksgezondheid
- Dierwelzijn
- Duurzaamheid/milieu
- Politiek

Punt 4 dient uitgewerkt te worden aan de hand van het GROW model.

• Goal	Wat moet maatschappelijk verantwoord ondernemen opleveren → Wat willen jullie bereiken met het door jullie gekozen onderwerp?
• Realty	Wat vinden boeren MVO wat vind de periferie MVO wat vinden burgers MVO
• opportunity	Welke kansen biedt MVO de sector → waar liggen volgens jullie kansen?
• Will	Wat doet een maatschappelijk bewuste boer. → Hoe komt dat er dan uit te zien?

(misschien nog iets aanpassen)

De studenten zullen eerst een plan van aanpak ter goedkeuring moeten voorleggen.

5.2 Deelproducten

De studenten maken ieder voor hun eigen opleiding een deelproduct. De deelproducten leiden uiteindelijk tot een gezamenlijk eindproduct per studiegroep. Iedere opleiding stelt zijn eigen eisen aan het deelproduct. Dit is afhankelijk van het niveau en de eisen van de opleiding.

AOC Friesland

In het project zitten tweedejaars studenten van de opleiding Herkenbare veehouderij. In het tweede jaar zijn hebben de studenten nog geen lessen gehad op het gebied van ondernemerschap. **In kerntaak 4: 'Onderneemt' wordt omschreven wat de student op dit gebied moet kennen en kunnen. Pas in het 4^e leerjaar krijgt de student hier een Proeve van Bekwaamheid over.** Dit project is voor de studenten dus vooral oriënterend. **De werkprocessen die terug komen in dit project zijn 4.3, 4.4 en 4.11.** In het tweede jaar van de opleiding krijgen de studenten bij het vak LLB het thema 5 'De kritische consument'. Dit past erg goed binnen het project MBB. In het deelproduct dat de studenten op moeten leveren zal de verplichte lesstof van LLB gewaarborgd moeten worden. De docent LLB kan verdieping aanbieden in de vorm van een workshop over het thema.

(Hier moeten we nog even over overleggen)

AOC Terra

CAH Dronten

5.3 Beoordeling

De studenten krijgen een gezamenlijk eindcijfer op hun eindproduct (verslag + presentatie). Dit wordt gemiddeld met het cijfer voor hun deelproduct per school.

6. Beschrijving activiteiten

6.1 Voorbereidingsfase

De voorbereidingsfase wordt op iedere school met de eigen studenten uitgevoerd. Per school wordt aan de studenten uitgelegd wat er van ze verwacht wordt tijdens dit project. De studenten doen een nulmeting. Dit bestaat uit een enquête over hun houding ten opzichte van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). (Hiervoor kan Barbara ingezet worden.) **Ook kunnen de studenten zelf een enquête maken over wat melkveehouders van MVO vinden en wat burgers/de consument van MVO vindt. Deze enquêtes kunnen vervolgens afgenomen worden.**

6.2 De tweedaagse

Nadat alle studenten de nodige voorbereiding op hun eigen school getroffen hebben worden ze samen gebracht in een 'tweedaagse'. Zoals het woord al zegt gaan de studenten twee dagen met elkaar op stap. Het doel van deze tweedaagse is dat de studenten elkaar leren kennen en een beter beeld krijgen van de gehele keten.

6.2.1 Dag 1:

De dag zal starten met een spreker die het onderwerp inleid zodat de studenten nieuwsgierig worden. (Jan Willem Straatsma?)

De studenten krijgen tijdens deze eerste dag een idee van onderwerpen die spelen in de keten. Vervolgens kunnen er groepjes gevormd worden.

Indelen groepjes:

Het bedrijfsleven heeft verschillende thema's die tot opdrachten voor de studenten leiden. De studenten kiezen op basis van hun interesse. De groepsgrootte is afhankelijk van het thema en de groepssamenstelling moet een mix zijn van verschillende opleidingen

Kennismaken

Anke Boersma doet een leuke werkvorm op het gebied van kennismaking. (Dit gebeurt per gevormde projectgroep)

Vervolgens zullen er verschillende excursies plaats vinden bij verschillende ketenpartners
Bijv: Melkveebedrijf met expert op het gebied van dit thema / zuivelfabriek/ supermarkt. etc.

Avond:

Groepsding Akido?? (Letterlijk voelen dat meebewegen ruimte geeft om actie te ondernemen)

6.2.2 Dag 2

Nog een aantal sprekers/excursies (studenten kunnen evt. kiezen op basis van hun onderwerp/interesse) bijv: Natuur en overheid/ Slagerij/ Voerleverancier / Dierenarts

Studenten gaan afspraken maken/taken verdelen en maken een eerste opzet.

Evt. uitleg geven over een communicatiemiddel. Studenten zullen gaan werken met Google Docs zodat ze informatie uit kunnen wisselen.

6.3 De verwerkingsfase

Na deze introductie van twee dagen gaan de studenten uit elkaar en gaan de studenten ieder aan de slag met hun deelopdracht. Hierbij moeten ze met elkaar blijven communiceren (via digitaal communicatiemiddel) omdat de deelproducten moeten leiden tot een gezamenlijk eindproduct. De studenten hebben op hun eigen school een coach die hun hierbij ondersteund.

6.4 Afsluitende dag: *Maatschappelijk Bewust(e) Boeren*

De studenten komen deze dag weer bij elkaar om hun eindproduct te presenteren.

S'ochtends krijgen de studenten de tijd om nog het een en ander voor te bereiden en klaar te zetten. S'middags presenteren de studenten hun eindproduct. Hierbij worden ook derden uitgenodigd. Denk aan de verschillende ketenpartners (bedrijfsleven maar ook consumenten etc.)

Er kan deze dag ook een forumdiscussie worden georganiseerd met de verschillende partijen die tijdens de tweedaagse meegewerkt hebben. De HBO studenten zouden bijvoorbeeld deze discussie kunnen voeren over het onderwerp van hun studiegroep.

Evaluatie

De houding van studenten ten opzichte van MVO wordt gemeten.(Enquête MVO Barbara)

De student reflecteert op zijn houding ten opzichte van MVO

Na overleg krijgen de studenten hun cijfers en is er een gezamenlijke afsluiting (evt. met een hapje en een borrel)

7. Activiteitenplan en organisatie

Het project duurt vanaf de voorbereidingsfase tot en met de afsluitende dag in totaal **10 weken?**. Het project start voor het eerst in het schooljaar 2011/2012.

Dit schooljaar (2010/2011) zal er alvast een pilot gedraaid worden in een kleinere setting. Deze pilot zal voor een groot deel opgezet en georganiseerd worden door studenten van de STOAS Hogeschool. Na de pilot vindt een evaluatie plaats zodat er gekeken kan worden wat er goed ging en wat er de volgende keer anders of beter kan.

7.1 Projectorganisatie

Het projectteam bestaat uit:

AOC Friesland: Catharina Kuipers

AOC Terra: Alfred van den Akker

CAH Dronten: Jan Pesman

Zij zorgen er gezamenlijk voor dat de organisatie van het project goed verloopt.

De trekker van dit project is **Alfred van den Akker?** De communicatie verloopt via hem en hij bewaakt de voortgang van het project.

Betrokken personen en instanties

naam	mobiel	E-mail	organisatie	Taak	Telefoon werk
Catharina Kuipers.	06 83209452	c.kuipers@aocfriesland.nl	AOC Friesland	Ontwikkelaar Duwer binnen eigen organisatie	0582 846500 0582 534000
Gea Zandvliet	06 46638469	g.zandvliet@aocfriesland.nl	AOC Friesland		0582846500
Angela van Eijden	06 10461992	a.vaneijden@aocfriesland.nl	AOC Friesland		0582 846500 0582 534000
Bouke Abma	06-10516372	s900117001@stoashogeschool.nl	STOAS hogeschool	Stagiaire AOC Friesland (pilot opzetten)	
JanPesman	06 38541457	j.pesman@cah.nl	CAH Dronten	Ontwikkelaar Duwer binnen eigen organisatie	0321 386144
Alfred van den Akker	0612308531	a.vandenakker@aocterra.nl	AOCTerra MBO Meppel	Trekker Ontwikkelaar Duwer binnen eigen organisatie	0522 251368
Yep Zeinstra		yep.zeinstra@wur.nl	Van HAL Larenstein		

8. Begroting en liquiditeitsplan

Kosten

Verblijfskosten

Verplaatsingskosten (reiskosten/bushuur etc.)

Docent uren voorbereiding en uitvoering

Materiële kosten 2-daagse excursie: 4000 euro (inschatting op basis van voorgaande projecten)

Per onderwijsinstelling: 1500 euro voor het hele project

Inschatting op basis van ongeveer 45 studenten.